

NEWS- LETTER

ročník IV.
číslo 3

SYPO

www.projektsypo.cz

sypo.info@npi.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ÚVODNÍ SLOVO

Milé kolegyně a milí kolegové,

nový školní rok se rozbíhá a s ním se rozbíhají i nové vzdělávací akce SYPO. Jak už jste zvyklí, nabídneme vám i letos mnoho webinářů věnujících se oborovým didaktikám vybraných předmětů. Se zahájením činnosti dvou nových kabinetů – Předškolního a prvostupňového vzdělávání a Přírodovědného vzdělávání – vás pochopitelně čekají také nová témata a naše nabídka je zase o něco širší.

Dva nové kabinety začaly fungovat na konci loňského školního roku a na podzim je čekají první setkání. Věřím, že sdílení zkušeností s kolegy, možnost podílet se na přípravě vzdělávacích akcí nebo dalších možnostech vzdělávání budou pro nové členy krajských kabinetů přínosné, inspirativní a obohacující. Možnosti kabinetů jsou takřka neomezené, což nakonec ukazuje článek v tomto newsletteru, ve kterém jsme pomyslně navštívili kabinety v Ústeckém kraji.

Přeji vám příjemné čtení i o dalších novinkách, které jsme pro vás připravili.

Mgr. Jiří Nekola,
hlavní projektový manažer

Webináře SYPO

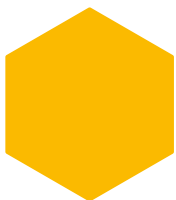

Pro první pololetí roku 2021/2022 chystáme 24 webinářů, které se věnují oborovým didaktikám.

Již nyní se můžete hlásit na některé z nich!

Kompletní nabídku webinářů najdete [ZDE](#).

Svět očima mravence	—	13. 10. 2021, 17:00	—	PŘIHLÁSIT
Jak chutnají brouci	—	26. 10. 2021, 17:00	—	PŘIHLÁSIT
Přírodopis a digitální kompetence	—	01. 11. 2021, 17:00	—	PŘIHLÁSIT
Fyzika na doma aneb pokusy napříč ročníky	—	03. 11. 2021, 17:00	—	PŘIHLÁSIT
Formativní hodnocení jako nástroj pro zvýšení efektivity učení v matematice na prvním stupni	—	30. 11. 2021, 17:00	—	PŘIHLÁSIT
Chemický děj efektně a efektivně	—	06. 12. 2021, 17:00	—	PŘIHLÁSIT
Svobodná hra dětí jako nejpřirozenější forma učení	—	13. 01. 2022, 19:00	—	PŘIHLÁSIT

PODPORA PRO ŠKOLY SE ZAČÍNÁJÍCÍMI UČITELI

Klíčová aktivita Začínající učitel projektu SYPO zahájila také v tomto školním roce dvě další vlny ověřování Modelu systému podpory začínajících učitelů při nástupu do školské praxe: pilotáž a implementaci.

Implementace, jak sám název fáze napovídá, využívá zkušeností získaných při pilotáži a jejím cílem je využít vytvořený Model systému podpory začínajících učitelů pro školy, které se ke spolupráci připojily či ještě připojí. Celkem se jedná o 100 takto podpořených škol. Připomeňme, že k implementaci jsou srdečně zvány všechny školy se začínajícím učitelem z celé republiky, a to všechny druhy a typy škol – mateřské, základní, střední, základní umělecké, státní, církevní i soukromé. V rámci této aktivity nabízíme podporu nejenom formou poskytnutí zmíněného Modelu, ale i v podobě workshopů, konzultací, vzdělávání pro učitele začínající, uvádějící, ale i pro vedení škol.

Pilotáž se posunula do druhého roku, který bude zaměřen na dva prvky:

- portfolio učitele a
- plán profesního rozvoje,

přičemž oba tvoří nedílnou součást seberozvoje nejen začínajícího učitele.

Realizační tým klíčové aktivity Začínající učitel provede „triádu“ (tedy začínajícího učitele, uvádějícího učitele a vedení školy) v zapojených školách procesem přípravy plánů profesního rozvoje, které předcházejí reflektivní rozhovory mezi vedením školy a začínajícími učiteli.

Tyto rozhovory si kladou za cíl **reflektovat první rok** nových učitelů v praxi – jak se jim daří pracovat s žáky, jak umí plánovat vyučovací proces, jak dokážou spolupracovat s ostatními kolegy, komunikovat s rodiči žáků a podobně. Na základě rozhovorů pak vedení s učitelem **společně stanoví cíl** profesního rozvoje začínajícího učitele na následující školní rok. Stanovení tohoto cíle vnímáme jako základní kámen plánu profesního rozvoje, který konečnou formou může být důležitý pro každého pedagoga, nejenom pro toho začínajícího. V tomto plánu si – po utřídění myšlenek – začínající učitel stanoví, co mu k dobré práci ještě chybí, který seminář, kurz či školu by chtěl vystudovat, kterého titulu dosáhnout. A nemusí jít jenom o to – mezi těmito cíli se může objevit zvyšování jazykových a komunikačních dovedností, ovládnutí nového softwaru, mezinárodní spolupráce s jinými školami, projektová činnost a podobně. Rozhodně by tu neměla chybět ani dohoda o podpoře ze

strany uvádějícího učitele a především vedení školy – bez takové podpory by se plány a cíle našeho mladého kolegy naplňovaly těžko.

Již zmíněné rozvojové cíle jsou potom podrobněji rozpracovány v **plánu profesního rozvoje**. Učitel v plánu popisuje své kroky, které uskuteční pro naplnění cílů. V některých případech formuluje i potřeby či požadavky na podporu ze strany vedení školy, jež je samozřejmě součástí profesního rozvoje nejen začínajících učitelů.

Podpora od vedení školy

Podpora ze strany vedení školy může spočívat např. ve vytvoření podmínek pro kolegiální návštěvu výuky jiného učitele nebo pro vzájemné hospitace, případně v zajištění vhodné literatury, mentorské podpory externích spolupracovníků a podobně. Forem podpory je skutečně mnoho a školy zapojené do pilotáže různé podoby podpory také využívají.

Plán profesního rozvoje, který takto vznikne, je pak plně v rukou začínajících učitelů – oni jsou hlavními aktéry jeho naplnění, oni jsou ti, kdo z něj po celý další rok čerpají a řídí se jím – samozřejmě s již zmíněnou podporou ze strany vedení školy a uvádějícího učitele.

Portfolio učitele

K naplnění profesních cílů povede jistě více kroků. Učitelům doporučujeme postupně sbírat důkazy o jejich naplňování. V průběhu školního roku mohou shromažďovat

např. vytvořené přípravy na výuku, zpracované aktivity pro žáky i metodické materiály, záznamy z následků v hodinách, nejrůznější záznamové archy apod. Vše záleží na tématu a cíli profesního rozvoje. Aby měli vše přehledně utříděné, používají k tomu portfolio učitele, tedy složku, v níž najdou vše, co potřebují, aby vyhodnotili svůj rozvoj. Portfolio vnímáme jako jeden z důležitých nástrojů sebereflexe, který umožní ohlédnout se zpět za určitým obdobím (pololetím, školním rokem a podobně) a porovnat, například jak se učitelé dařilo ve výuce na počátku a jak se mu daří ve výuce po určitém čase, kdy již vědomě pracoval na svém rozvoji. Takovéto portfolio také může mít mnoho podob – textové, obrazové, dokumentační, může být elektronické, nic se ale nestane, když učitel zakládá své dokumenty jednoduše „do desek“.

Závěrem si dovoluji vyslovit myšlenku, že sebereflexe by měla být v profesi, jako je ta učitelská, naprostou samozřejmostí. Koneckonců není to nic převratného – učitel přeci chce po svých žácích, aby se zlepšovali, aby posouvali svoje hranice, aby zlepšovali svoje dovednosti a znalosti. Pro dobrého pedagoga by tedy mělo být opravdu jednoduché pracovat na sobě úplně stejně. Věříme, že pod vedením metodiků SYPO a s využitím všech vytvořených metodických materiálů se začínající učitelům podaří každému podle svých potřeb a možností najít své místo v dané škole a hlavně svou cestu k poznávání a rozvíjení vlastního potenciálu.

Romana Lisnerová, Jiří Taufer,
klíčová aktivita Začínající učitel projektu SYPO

Školám se začínajícími učiteli poskytujeme ucelený bezplatný systém podpory, díky kterému můžete novým pedagogům usnadnit nástup do praxe, provést je adaptačním obdobím a začlenit je do práce vaší školy. Pro více informací kontaktujte odborného krajského metodika.

KABINETY DOUČUJÍ

Metodické kabinety nabízejí pomocnou ruku všem žákům, kterých se negativně dotkl výpadek prezenční výuky způsobený pandemií covid-19, a nově poskytují online i prezenční doučování.

„V kabinetech působí aktivní učitelé se zápallem pro věc, zpravidla hodně vytížení. Proto nás velmi potěšilo, že se do pomoci s doučováním dosud přihlásilo téměř 100 členů krajských kabinetů ze všech částí republiky,“ říká Jiří Nekola, hlavní projektový manažer projektu SYPO, a dodává: „Předpokládám, že tento počet není konečný.“

V krajských metodických kabinetech působí v současné době skoro 500 učitelů z celé České republiky, další se mohou stále přidávat. Díky nim vzniká hustá síť oblastních kabinetů, ve kterých je aktuálně zapojeno dalších více než 1 800 pedagogů.

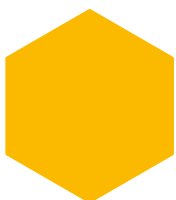
**Chcete se přidat mezi své kolegy a pomoci s doučováním?
Kontaktujte pana Petra Melichara, petr.melichar@npi.cz.**

Jak najít vhodného učitele na doučování?

Celý proces je velmi jednoduchý. Ředitel školy se přihlásí do informačního systému NPI a klikne na políčko „Máme zájem o doučování“. Následně vybere kraj, formu doučování a předmět pro konkrétní stupeň školy. Zobrazí se mu jmenný seznam učitelů, které může oslovit. Při kliknutí na konkrétní jméno bude moci ředitel prostřednictvím e-mailu komunikovat přímo s vybraným učitelem.

Více informací doucovani.edu.cz.

CO VŠECHNO UMÍ KABINETY? NA NÁVŠTĚVĚ V ÚSTECKÉM KRAJI

Kabinet Matematika a její aplikace

Mgr. Libuše Hrdinová, ZŠ Most, Jakuba Arbesa
Mgr. Pavel Kolár, VOŠ, SPŠ a SOŠ Varnsdorf
Mgr. Lenka Laubrová, Gymnázium Rumburk
Mgr. Hana Lukšová, Gymnázium Louny
Mgr. Marta Maděrová, ZŠ Ústí n. L., Vojnovičova
Mgr. Marta Rajmonová, ZŠ Litoměřice, Ladova
Mgr. Martina Šumichrastová, ZŠ Litoměřice, Ladova

Matematické soutěže pro veřejnost

Krajský kabinet Matematika a její aplikace v Ústeckém kraji v uplynulém školním roce spolupracoval mimo jiné na soutěži „Násobík“ pro žáky 1. stupně ZŠ, jejímž cílem bylo zdokonalení žáků v malé násobilce a motivace k jejímu procvičování. Soutěž doplňuje další soutěže, které již na školách fungují. Mohly by se v ní prosadit i děti, které neexcelují např. v matematické olympiádě.

Kabinet se podílel také na organizaci pravidelné soutěže na Mostecku MiniTechnohraní, která propojuje MŠ, ZŠ, a domov důchodců. Všichni účastníci si mohou vyzkoušet své logické, matematické a technické dovednosti.

Přátelské hospitace na vyžádání

První hospitace předsedkyně oblastního kabinetu proběhla na vyžádání ředitele ZŠ a jejím cílem byla podpora nového učitele matematiky. Obsahem individuální konzultace byla témata, která pana učitele trápila: motivace žáků během online hodiny, hodnocení a sebehodnocení žáků při distanční formě výuky, komunikace se zákonnými zástupci, ... Další hospitaci využila členka oblastního kabinetu. Předsedkyně oblastního kabinetu se zúčastnila online hodiny a díky této přímé zkušenosti s danou třídou mohla s kolegyní konzultovat zapojení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do online výuky.

Vlastní workshopy na míru, např.

- Tvorba únikových her nejen v hodinách matematiky, po workshopu byla vytvořena celokrajská skupina pro zájemce o tvorbu únikových her, která bude sdílet své únikové hry.
- Využití programu Geogebra v hodinách matematiky

Burza dobrých nápadů a tipů

Pravidelnou součástí práce v ústeckém kabinetu Matematika a její aplikace je sdílení zkušeností. Vzhledem k tomu, že složení kabinetu je různorodé (pedagogové z obou stupňů ZŠ, dále kolegové ze SŠ a kolegyně ze speciálního školství), vzniká výrazně široká platforma pro sdílení.

Kabinet Český jazyk a literatura

Mgr. Radka Brejchová, Gymnázium Ústí nad Labem
Mgr. Josef Huf, Hotelová škola, OA a SPŠ Teplice
Mgr. Michaela Jindráčková, ZŠ Jirkov, Studentská
Mgr. Magda Petrášková, ZŠ a MŠ Markvartice
Mgr. Martina Šumichrastová, ZŠ Litoměřice, Ladova

Vlastní workshopy na míru, např.

• Dílny čtení – Jak začít?

Workshopu se zúčastnilo 14 učitelů základních škol, kteří si vyzkoušeli několik metod využitelných během hodin dílen čtení. Seznámili se s možnou strukturou dílny, s hodnocením práce žáků a mohli si prohlédnout i žakovské práce. Ačkoli byl letošní školní rok velmi netradiční, zpětné ohlasy vyučujících ukázaly, že se dílen čtení přestali obávat a snažili se je začlenit do své výuky prezenční i distanční. Minimálně v jedné ZŠ se tak dílny čtení staly běžnou součástí hodin v několika třídách na 1. i 2. stupni. Na další základní škole se realizoval čtenářský klub.

• Cizí slovo poezie

V našem oboru se v oblasti literatury / literární výchovy na 2. stupni ZŠ a středních škol potýkáme s fenoménem čtenářství, zejména co se týče vztahu k poezii a jejího přijetí i pochopení. Z vlastní praxe víme, že je někdy nesmírně obtížné žáky k básnickým textům, obzvláště těm současným, přilákat. A také dosti často registrujeme nejen rozpaky svých kolegů češtinářů při práci s těmito texty v hodinách literatury, ale také tendenci s nimi raději nepracovat, protože je to obtížnější než věnovat pozornost interpretacím textů prozaických či dramatických. Workshop se uskutečnil dvakrát online a u kolegů, kteří se ho zúčastnili, měl velký úspěch. Součástí byly tipy na básnické sbírky současných českých i světových autorů, jejichž díla promlouvají jazykem našim žákům blízkým. Účastníci workshopu si nesmírně pochvalovali nejen způsob propojení zkušeností mezi lektorem a češtináři, ale i možnost vzájemné výměny zkušeností češtinářů napříč různými školami.

„Citelně jsme postrádali možnost skutečného sdílení praxe a zkušeností z prostředí jednotlivých školy, resp. jejich jednotlivých kabinetů. Systém chyběl, projekt SYPO ho velmi účinně nabízí. A o to by nám mělo jít: na jedné straně školám pomoci s oborovými tématy, která je zajímají například co do dalšího vzdělávání učitelů, na straně druhé pak propojit školy, přivést je ke smysluplné spolupráci s cílem zvyšovat kvalitu i prestiž učitelské profese. A v neposlední řadě učitele motivovat ke změnám ku prospěchu celého systému vzdělávání člověka v 21. století.“

**Radka Brejchová,
Gymnázium Ústí nad Labem**

Spolupráce mezi vyučujícími

Díky činnosti oblastního kabinetu Chomutovsko se velmi dobře rozběhla spolupráce mezi češtináři napříč různými základními školami v regionu. Získali prostor pro sdílení zkušeností s výukou, DVPP, informují se navzájem o nové literatuře a příručkách, o vyzkoušených metodách. Mezi čtyřmi základními školami, dvěma chomutovskými a dvěma jirkovskými, navíc vznikla neformální, otevřená a aktivně spolupracující skupina pedagogů, kteří se každý měsíc setkávají. Během těchto setkání diskutují o různých aktuálních problémech z oboru, výstupy ze setkání následně sdílí i s ostatními členy oblastního kabinetu.

Sdílení konkrétních příkladů metod výuky a výukových videí

Prostřednictvím metodického kabinetu jsme sdíleli příklady metod výkladu, např. výukové video z dílny paní učitelky Mgr. Adély Hufové ze ZŠ Dubí 1 zaměřené na čtenářskou gramotnost – práci se čtenářskými kostkami či kreativní sloh. Výukové video může být vhodným nástrojem k vysvětlení látky, k zadání úkolu a bylo vítaným, vhodným a inspiračním doplňkem distanční formy výuky.

Kabinet Informatika a ICT

Mgr. Lukáš Čermák, ZŠ Jirkov, Studentská
Mgr. Bc. Petr Dušánek, ZŠ Chlumeck, Muchova
Ing. Karel Horák, SŠ stavební a strojní Teplice
Mgr. Josef Kupka, ZŠ Litoměřice, B. Němcové
Mgr. Martin Lána, ZŠ a MŠ Děčín IV, Máchovo nám
Ing. Pavel Šiktanc, Sportovní soukromá ZŠ Litvínov
Mgr. Martina Šumichrastová, ZŠ Litoměřice, Ladova

Spolupráce mezi kabinety a podpora ve školách

Kabinet Informatika a ICT poskytl během jara pomoc několika školám. Jednou z nich byla ZŠ a MŠ Markvartice, která potřebovala poradit s distanční výukou a která mezi svými zaměstnanci nemá ani jednoho profesionála z oboru IT. Učí v ní však členka kabinetu Český jazyk a literatura Mgr. Magda Petrášková, která se obrátila na kolegy z jiného kabinetu. Pomoc přišla konkrétně od Mgr. Josefa Kupky, místopředsedy krajského kabinetu Informatika a ICT, který zástupce školy pozval do své kmenové školy ZŠ Božena Němcové v Litoměřicích. Pomohl s rozhodováním, jaké prostředí pro distanční výuku zvolit, a ukázal, jak během online výuky fungovala jeho škola. Pomohl také s administrátorskými pracemi při zakládání Google účtů pro žáky i učitele.

Vlastní workshopy na míru, např.

- **Gmail a Google Classroom ve výuce** - Workshop určený pedagogům pro získání základní orientace v prostředí Google Gmail a ve využívání prostředí Classroom při vzdálené výuce. Lektor workshopu a zároveň člen kabinetu Informatika a ICT Mgr. Martin Lána ze ZŠ a MŠ Máchovo náměstí, Děčín následně poskytl i několik konzultací po telefonu.
- **Google Classroom**
- **Základy 3D tisku**
- **Ukázky nové informatiky (Informatika s Emilem)**
- **Online nástroje podporující distanční výuku**
- **Poskytnutí metodické podpory** pro 3D tisk, Lego WeDo a Lego Mindstorm.

Spolupráce na vzdělávacích akcích v regionu

Metodický kabinet v litoměřické oblasti navázal na práci skupiny GEG Božena, která pořádala vzdělávací akce pro zájemce z nejen z řad učitelů litoměřických škol. Před covidovým obdobím jsme se pod hlavičkou kabinetu SYPO a ve spolupráci s MAP ORP Litoměřice, Technickým klubem Litoměřice a IKAP začali scházet cca 3x za pololetí školního roku a na schůzkách si navzájem ukazovali technologie, které jsme ve svých školách používali. Uspořádali jsme sérii vzájemných školení s tématy cloudových služeb, především Google Workspace (dříve G Suite), MS Teams, využití Ozobotů, LEGO robotů, 3D tisku, využití online aplikací k výuce a další. Výsledkem bylo, že většina zapojených škol nasadila do ostrého provozu cloudové služby Google a některé školy služby Microsoftu. Řada litoměřických škol začala využívat školní informační systém aSc EduPage.

KONFERENCE PRO ŘEDITELE A ČLENY VEDENÍ ŠKOL

V rámci aktivity Management jsou na podzim naplánovány hned čtyři oblastní konference pro účastníky z řad vedení škol. Konference budou online, takže si bez ohledu na kraj můžete vybrat tu, která vás nejvíce zaujme svým programem, nebo tu, která se vám bude nejlépe hodit termínem konání.

Téma pro tento rok je

Role vedení školy při budování mediálního obrazu školy.

Dopolední část bude věnována odborným příspěvkům či panelové diskuzi, odpolední workshopům nebo skupinovým konzultacím k danému tématu.

Více informací a možnost přihlášení [ZDE](#).

6. 10. 2021 Karlovarský,
Liberecký a Ústecký kraj

14. 10. 2021 Jihočeský kraj
a Pardubický kraj a Kraj Vysočina

19. 10. 2021 Královéhradecký,
Plzeňský a Středočeský kraj

4. 11. 2021 Olomoucký
a Zlínský kraj

ROZŠÍŘENÁ PODPORA

PRO ČLENY VEDENÍ ŠKOL

Jste ředitelem školy nebo členem vedení a zajímají vás informace o řízení školy a vedení zaměstnanců? Chcete, aby byla vaše škola atraktivní pro rodiče i učitele? Chcete se se svými kolegy podělit o vlastní zkušenosti a postřehy a dozvědět se, jak pracují oni? Vaše cesta profesního rozvoje může být s naší pomocí snazší.

Ředitelům a dalším členům vedení škol nabízíme zapojení do pilotáže Modelu systému podpory vedení škol, která je zaměřena na jejich profesní rozvoj.

Co vám účast v pilotáži přinese?

- činnost s rozvojovým portfoliem a inspiraci na jeho využití v práci s pedagogy i žáky či studenty
- diskuze se zkušeným konzultantem z praxe
- další pohled na profesní rozvoj a vlastní sebereflexi

Jak pilotáž probíhá?

- Úvodní workshop, který se koná 26. 10. 2021 v Praze a 23. 11. 2021 v Brně
- 2 x měsíčně setkání s konzultantem
- 1x měsíčně setkání tří účastníků pilotáže
- 1x měsíčně setkání všech účastníků pilotáže
- Závěrečné setkání ke konci školního roku - vyhodnocení

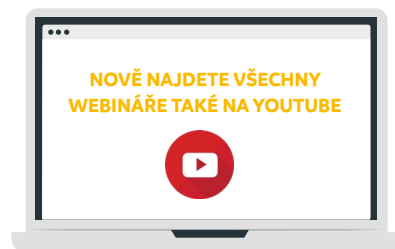
Tato rozšířená podpora je určená **pouze pro 30 škol**.

Hlásit se můžete do 17. 10. 2021, pokud máte zájem o úvodní setkání v Praze, nebo do 31. 10. 2021 v případě zájmu o setkání v Brně.

Pro více informací kontaktujte týmovou manažerku Mgr. Terezu Bořeckou, tereza.bořeck@npi.cz.

ONLINE ŠKOLA BĚŽÍ DÁL

Letní online škola, jejíž součástí je 105 webinářů realizovaných v uplynulých dvou letech, zůstane zachována. Velký zájem účastníků v létě ukázal, že by byla škoda neumožnit zhlédnutí webinářů i nadále. Webináře přináší konkrétní tipy do vyučovací hodiny a představují nejrůznější metody výuky či novinky v oborových didaktikách. Zájemci o zhlédnutí se mohou přihlásit na webinář podívat kdykoli a kdekoli. Mohou vidět i ty webináře, které možná nestihli, nebo se mohou vrátit k těm, kterých se zúčastnili. Pokud vyplní krátký dotazník, získají také osvědčení.

Kompletní nabídku záznamů webinářů budeme postupně rozšiřovat a najdete ji [ZDE](#).

Nejsledovanější webináře v online škole

- Komunikace pedagogů MŠ s rodiči
- Hry v hodinách matematiky
- Vzdělávací cíle v pedagogické praxi v MŠ
- Jak na podnětné prostředí pro učení
- Co by mohli chtít číst čtenáři ve věku 2. st. ZŠ
- Současná literatura pro děti ve věku 1. st. ZŠ
- Aby byl přechod dětí z MŠ do ZŠ plynulý
- Problematika pravopisu na 1. st. ZŠ
- Badatelsky orientované vyučování
- Komunikační přístup k výuce mluvnice

NEWSLETTER SYPO V MOBILU

Naskenujte QR kód a přečtěte si podzimní newsletter.

ZVEME VÁS NA ODBORNÝ PANEL

Revize RVP ZV a kooperace škol a fakult připravujících učitele.

který se bude konat online dne 25. 10. 2021.

Více informací najdete již brzy na [webu](#) a [Facebooku](#).

